

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 197
din 02.04.2009**

Dosar nr.: 777/2008

Petiția nr.: 14781/ 19.11.2008

Petent : D N

Reclamat :

Obiect: neacordare gratuitate asistență medicală și medicamente

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. D N

II. Obiectul sesizării

2.1. Legea 95/2006, prin articolul 213, reține unor anumite categorii, din care face parte și petentul, gratuitatea asistenței medicale și medicamente.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Sesizarea se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că petentul se consideră discriminat având în vedere prevederile Legii 51/1993 în raport cu cele dispuse prin Legea 95/2006, art 213, în ceea ce privește acordarea asistenței medicale gratuit.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa cu nr. 15091 din 26.11.2008 a fost citat petentul. Consiliul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială având în vedere prevederile Deciziei Curții Constituționale a României nr 997/2008. Petentul fost citat pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 16.12.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1 Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că se consideră discriminat de prevederile art.213 al Legii 95/2006.

5.1.2 Petentul arată că dreptul privind gratuitatea asistenței medicale și medicamentelor potrivit Legii 51/1993 a fost ignorat de Ministerul Sănătății inițiatorul Legii 95/2006, ocazie cu care prin crearea fondului național de asigurarea stabilit pe de o parte calitatea de asigurat cu obligația de a contribui la constituirea fondului de asigurare, iar pe de altă parte, calitatea de beneficiar a o serie de persoane de asigurat fără plata cotei de contribuție la constituirea fondului de asigurare, beneficiarii fiind aceiași care prin diferite acte normative au beneficiat de gratuitatea asistenței medicale.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1.1 **În fapt**, petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru că se consideră discriminat de prevederile art. 213 din Legea 95/2006 deoarece nu este reținut ca beneficiar al cotei de contribuție la constituirea fondului de asigurare cu consecința suportării a unei cote de 6, 05% din pensie.

6.2.1 **În drept, conform art 2 alin (1) din OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

6.2.2 Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc**

distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.3 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.4 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.5 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.6 Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și

completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.2.7. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele Art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.8. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

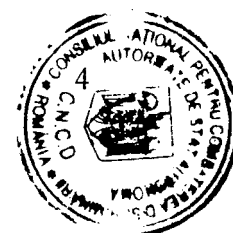
6.2.9. Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director ia act de faptul că petentul, în petiția dedusă soluționării, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării solicitând constatarea unei fapte de discriminare produsă de dispozițiile legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare. Petentul se consideră discriminat în speță de prevederile art.213 care stabilește categoriile de persoane care beneficiază de asigurare fără plata contribuției.

6.2.10. Raportat la obiectul petiției, astfel cum este formulat, Colegiul Director reține că fapta de discriminare invocată, este ipso facto concretizată prin două moduri conexe. Ab initio, împrejurarea nașterii faptei de discriminare este corelativă adoptării de către Parlamentul României a legii nr. 95/2006 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie, prin care s-a modificat în mod substanțial sistemul public de asigurări sociale de sănătate

6.2.11. În primă instanță, adoptarea legislației privind sistemul public de sănătate, survenită prin procesul legislativ, a determinat o situație discriminatorie ce a luat naștere prin instituirea prevederilor cuprinse în Art 213 din Legea 95/2006.

6.2.12. Subsecvent, prevederile normative per se și aplicarea acestor prevederi normative în vigoare, la situația petentului, circumstanțiază fapta de discriminare, în sensul art. 2 din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000, republicată.

6.2.13. Or, în considerarea obiectului petiției, astfel cum este formulat de petent, Colegiul Director este de opinie că împrejurarea nașterii tratamentului ipotetic diferit, decurge sui generis din prevederile legii nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în fapt, în exercitarea competențelor sale, Colegiul Director este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce

decurge din procesul legislativ, respectiv, dintr-un act normativ, în speță art. 213 din legea nr. 95/2006 cu modificările și completările ulterioare, prevederi ce instituie discriminări, în opinia petentului, în contradicție cu dispozițiile din Legea 51/1993 și Constituția României. Desigur, Colegiul reține că petentul invocă aplicarea prevederilor în speță la situația sa particulară, însă această situație pune în discuție un aspect de aplicare a legii. Or, pretinsa discriminare nu își are izvorul într-un fapt volitiv determinat de o acțiune a unei persoane reclamate prin care se face ceea ce este interzis de lege ori o omisiune a persoanei reclamate prin care nu se face ceea ce pretinde legea cât în caracterul prezumtiv neconstituțional al art 213 din legea nr.95/2006, sub aspectul egalității.

6.2.14. Or, în ceea ce privește procesul legislativ, astfel cum s-a susținut în jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (vezi spre exemplu Hotărârea nr. 310 din 14.05.2008, Hotărârea nr. 430/22.07.2008, Hotărârea nr. 433 din 30.07.2008 și altele), de plano, Colegiul Director este de opinie că adoptarea sau modificarea unor acte normative nu poate fi asimilată unui comportament în sensul prevederilor Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, republicată.

6.2.15. Astfel cum a reținut și Curtea Constituțională în Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 809 din 27 noiembrie 2007 și a reiterat în Deciziile sale cu nr. 818, 819, 820 și 821 din 3 iulie 2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 537 din 16.07.2008 „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o *reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii* în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”. Astfel, Curtea în mod expres desprinde scopul legiuitorului în reglementarea acelor „comportamente”, i.e. împrejurări de fapt aplicate la situația unor persoane, grupuri de persoane sau comunități comparativ cu alte persoane, grupuri de persoane ori comunități, ce pot fi reținute ca discriminatorii în ipotezele prevăzute de Ordonanța nr. 137/2000 republicată. De altfel, în deciziile sus menționate, Curtea Constituțională arată în mod explicit că „*actul normativ criticat sancționează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată*”.

6.2.16. Este evident în acest sens, că acele comportamente considerate discriminatorii și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică modificarea, completarea, abrogarea respectiv adoptarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de către Guvern.

6.2.17. În raport cu statuările Curții Constituționale relativ la O.G. nr. 137/2000, republicată, este lipsit de echivoc faptul că, prin natura sa, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării investighează, constată și

sanctionează fapte de discriminare. Corelativ obiectului petiției și raportat la discriminarea instituită, în opinia petentului, prin prevederile art. 213 din legea nr. 95/2006 cu modificările și completările ulterioare, trebuie ținut cont de faptul că în jurisprudența sa, Colegiul Director a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiutor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative per se, alese de către legiutor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.2.18. Revenind la obiectul petiției dedus soluționării C.N.C.D., este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petent este de facto echivalentă unei probleme de constituționalitate. Susținerile petentului sunt strâns legate de critica legiutorului atât sub aspectul soluției legislative alese, sub aspectului faptului că legea 51/1993 care se aplică petentului este o lege cu caracter special.

6.2.19. Sub aspectul faptelor invocate, Colegiul observă că petentul invocă prevederile din O.G. nr. 137/2000, republicată, ceea ce ar presupune constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute în respectivele dispoziții, or în nici un caz, răspunderea legiutorului, în speța dedusă soluționării, nu poate fi apreciată de Colegiul Director deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiutorului și care atrag răspunderea contravențională. Or, discriminarea în speța nu își are izvorul într-un fapt volitiv sau omisiv al unei persoane (fizice sau juridice, publice/private) cât, prezumtiv, în caracterul prevederilor actului normativ invocat. Însă opțiunea legiutorului și examinarea soluțiilor legislative alese de către legiutor precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.22. De altfel, Curtea Constituțională, prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale Art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

6.23. Or, având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul Director urmează a admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției.
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

HALLER ISTVAN – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

MONICA VASILE - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

